



# Hořice

## sochy, trubičky i motorky

**Když se řekne Hořice, tak se asi každému vybaví pověstné Hořické trubičky, příznivcům motocyklového sportu pak závod 300 zatáček Gustava Havla a Česká Tourist Trophy a milovníkům umění sochařská tradice městečka mezi Jičínem a Hradcem Králové.**

Poprvé byly Hořice zmíněny v zakládací listině Strahovského kláštera z roku 1143, a jako městečko v roce 1365. Archeologické nálezy ze starší doby kamenné město dokládají, že byly osídlené daleko dříve. V 15. století patřily Hořice pánům ze Smiřic a v té době nastal hospodářský vzestup města. Po bitvě na Bílé hoře získal Hořice Albrecht z Valdštejna a po jeho zavraždění v roce 1634 je získal Jakub Strozzi za své zásluhy v bojích s Turky.

Najdeme tady řadu pamětihodností. Mezi nejvýznamnější patří barokní kostel Narození Panny Marie, postavený v letech 1741 až 48 podle plánu Kiliána Ignáce Dientzenhofera. Stojí na místě starého gotického kostelíku, zničeného roku 1738 požárem. V roce 1820 zde byli oddáni rodiče Bedř-

cha Smetany. V areálu kostela se nachází cenný soubor barokních sakrálních plastik připisovaných žákům Braunovy školy z nedalekého Kuksu

Vydejme se nad město, do výšky 357 metru nad mořem, na vrch Gothard, k baroknímu kostelíku sv Gotharda z druhé poloviny 17.

století. Původně zde stávala dřevěná kaple s věžičkou, založena pražskými premonstráty a zasvěcena svatému Gothardovi, patronu, chránícímu proti bouřkám, krupobití a ohni. Na svátek sv. Jana Nepomuckého roku 1738 se v kostele konala poslední mše a ihned potom se začalo s bouráním



Koupaliště Dachova





Novorenesanční portál hřbitova na vrchu sv. Gothard



Kostelík sv. Gothard

a následně se stavbou. V letech 1739–1741 byla přistavěna jednopatrová věž, v jejímž přízemí byla zřízena sakristie a v mezipatře panská oratoř. Památný zvon ulitý královéhradeckým zvonařem Václavem Konvářem byl za první světové války přemístěn do děkanského kostela, aby nahradil zvony roztavené k válečným účelům.

Vedle kostela najdeme další Památkově

chráněný objekt, sestávající se ze čtvercového podstavce, soklu i pískovcové plastiky, která znázorňuje stojícího Jana Žižku v brnění. Nestojí tady náhodou. V době husitských válek v dubnu 1423 byla v těchto místech svedena bitva, kdy proti sobě stáli Jan Žižka se svým orebitským vojskem a Čeněk z Vartemberka s panskou jednotou. Právě na počest jeho vítězství byla postavena socha od bratří Jiříčkových z roku 1873.

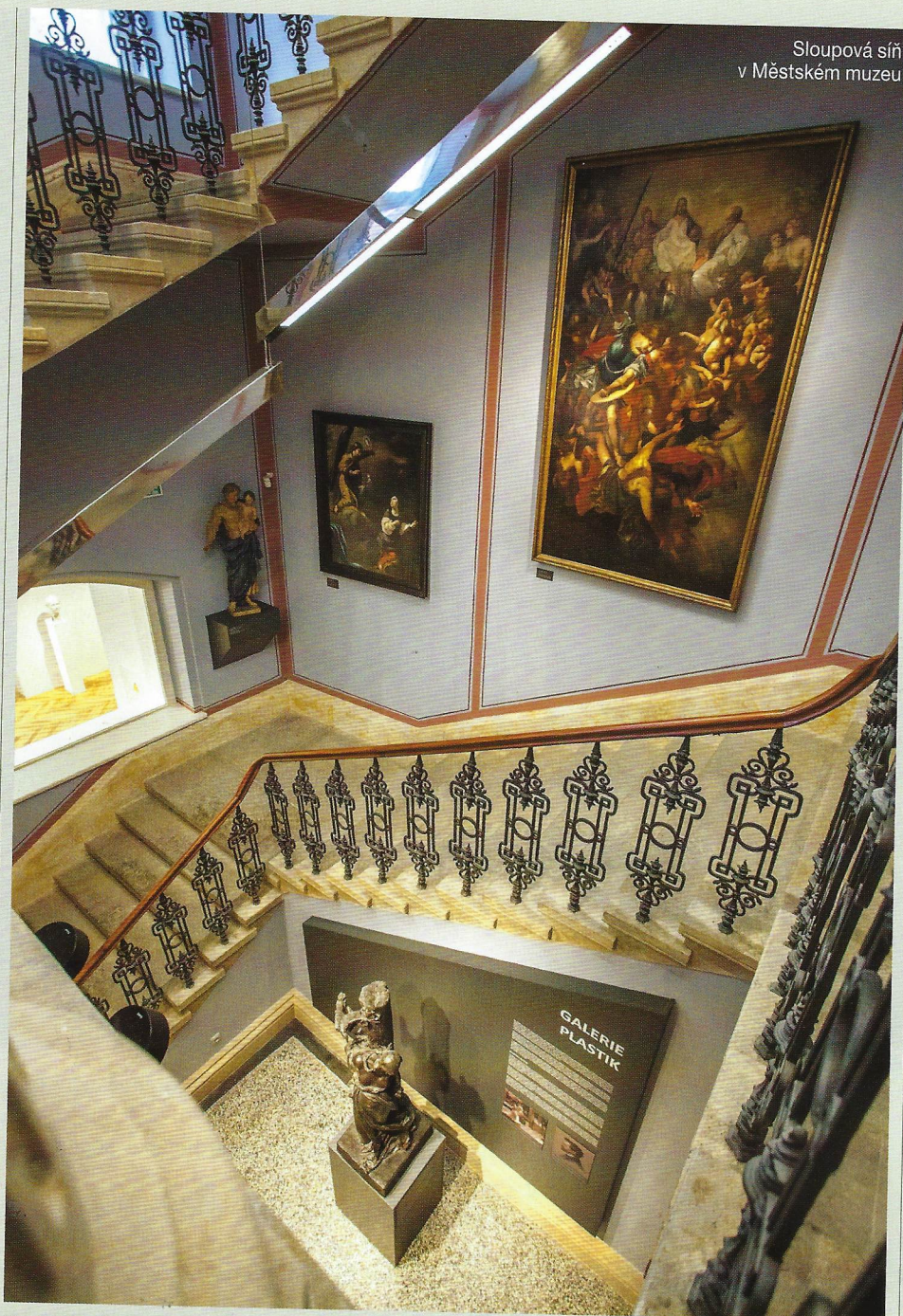
Za zmínku stojí ještě novorenesanční portál hřbitova z let 1891–1906. Jeho duchovním otcem byl ředitel hořické sochařsko-kamenické školy Vilém Dokoupil, autory architektonické podoby profesoři Bohuslav Moravec a Antonín Cechner. Postavu Anděla vytvořil sochař Mořic Černil, sochy Smrt a Vzkříšení Quido Kocián.

Tím jsme se dostali k sochařské tradici, a to především díky nedalekému lomu sv. Josefa, proslavenému hořickým pískovcem. A zá-



Galerie v parku U sv. Gotharda





Sloupová síň  
v Městském muzeu



Socha Jana Žižky

řem se stal Vladimír Preclík, absolvent hořické kameno-sochařské školy. Pod jeho vedením proběhly tři ročníky, kdy se v Hořicích setkali umělci z celého světa, aby společně tvořili pod širým nebem v lomě sv. Josefa. Výsledky jejich práce pak byly osazovány do parku na vrchu Gothard. Poté z politických důvodů nastala pauza až do roku 1989, kdy byla symposia obnovena a díla pak dotvářela park na Gothardě. V roce 2000 Vladimír Preclík prohlásil park za dokončený a pořádání symposií uzavřel. V Hořicích ale symposia nezmizela, a od roku 2002 pokračovala.

U soch ještě chvíli zůstaneme. Na úpatí vrchu Gothard byly v roce 1900 založeny Smetanovy sady, do kterých byl o tři roky později umístěn pomník Bedřicha Smetany



Krakonoš ve Smetanových sadech

roven k nejstarší sochařsko-kamenické škole v Evropě, založené v roce 1884. Školou prošla řada našich významných umělců – Mořic Černil, Ivan Jilemnický, Bohumil Kafka, Quido Kocián, Otakar Kubín, Jan Štursa, Marie Wagnerová-Kulhánková, Vladimír Preclík a mnoho jiných.

spojených s hořickou školou a průmyslovým muzeem Galerie, která měla nejen shromažďovat vzory, především sádrové odlitky pro účely vzdělávání budoucích sochařů, ale také vytvořit kvalitní kolekci moderního českého sochařství.

Jádro sbírky českého sochařství 1. poloviny 20. století, jejíž část je k vidění ve stálé expozici Galerie, tvoří soubor secesních plastik, plaket a medailí (mj. od L. Šalouna, Q. Kociána, B. Kafky, S. Suchardy, J. Mařatky, F. Úprky, L. Kofráňka, J. Kalvody, J. Krepčíka, F. Bílka) a kolekce děl umělců klasické moderny (J. Štursa, J. Wagner, O. Španiel a další). Ale nechybějí ani příklady sochařství 19. století (díla V. Levého, J. V. Myslbeka, J. Maudra) i druhé poloviny 20. století.

V roce 1966 bylo uspořádáno první sochařské sympozium, jehož uměleckým komisa-



Zájezd pana prezidenta republiky  
T. G. MAŠARYKA  
do Hořic v Podkrkonoší  
v sobotu, dne 10. července 1926.

### POŘAD JÍDEL:

Polévka z drůbků.  
Horský pstruh s máslem.  
Pečené kuře.  
Zavařené ovoce, – salát.  
Máslový závin s jahodami, – hořické trubičky  
Milétnské modlitbičky – hořické třešně.  
Káva.  
Voda minerální. Vino slovácké.  
Pivo hořické.



Hotel „u Zlatého Beránka“



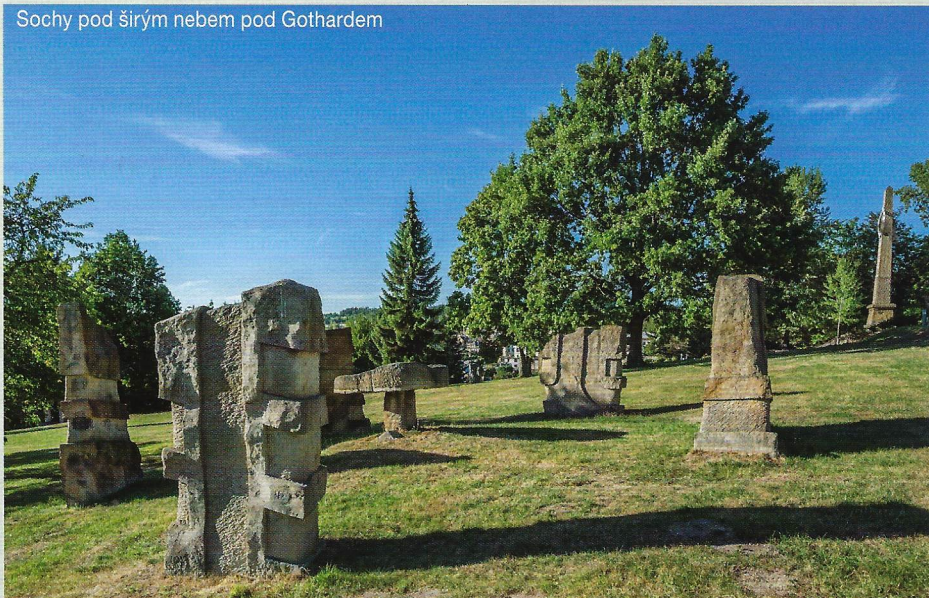


dílo Mořice Černila. K němu se postupně přidávaly další pomníky a sochy významných osobností českého národa – Antonína Dvořáka, Petra Maixnera, Mikoláše Alše, Juro Jánošíka atd. Symbolem Hořic se stala půvabná plastika Krakonoše od Ladislava Šalouna (1908). Ale spíš, než Krakonoše nám připomíná obra.

#### Pochoutka císaře Napoleona

Ve Smetanových sadech si můžete projít Trubičkovou naučnou stezkou a dozvědět se zajímavosti o zdejší specialitě. Podle legendy sdělil paní Líčkové recept na výrobu trubiček raněný osobní kuchař císaře Napoleona při svém návratu přes České země po porážce v Rusku v roce 1812, jako odměnu za své ošetřování. Existence ob-

Sochy pod širým nebem pod Gothardem



**TOMMI**® - holding, spol. s.r.o.

**Správa údržba nemovitostí**  
**Vedení účetnictví**  
**Stavební práce**  
**Havarijní pohotovost nonstop**

U Svobodárny 1110/12, Praha 9



[www.tommi.cz](http://www.tommi.cz)

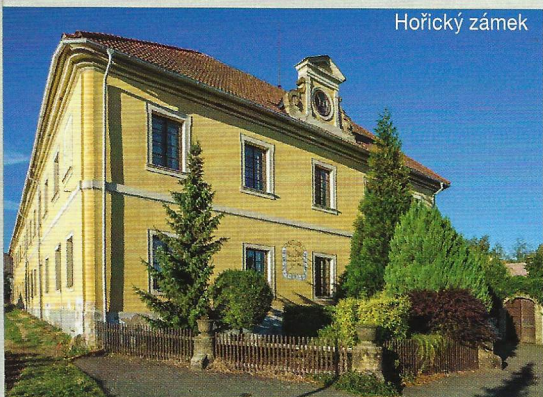
[info@tommi.cz](mailto:info@tommi.cz)

284818631,641





Kostel Narození Panny Marie



Hořický zámek

dobné pochoutky je doložena již na stole francouzského Krále Slunce Ludvíka XIV. a její zobrazení je zachyceno i před dobou jeho panování na obraze z roku 1630. Jiná legenda hovoří o tom, že Napoleon trpěl již v době svého tažení do Ruska žaludečními potížemi a jeho osobní kuchař mu pekl tenké dietní oplatky z proseté pšeničné mouky jen s trochou mléka, žloutku, oleje, cukru a soli. Nápad se sypaním a stáčením oplatek do trubiček se tak prý zrodil až v Hořicích.

Rodinnou recepturu výroby zdokonalil cukrář Karel Kofránek, který vyráběl pochoutku pod názvem Kofránkovy hořické trubičky. S pomocí Františka Křížíka vznikl elektrický přístroj na výrobu oplatek (dvě pánve, přiklápějící se proti sobě, mezi něž se lilo těsto a vznikla oplatka). Tento přístroj byl roku 1898 patentován. Trubičky

však ve městě vyrábělo i mnoho dalších výrobců, než jim byly znárodněny. Tradiční ruční výroba byla obnovena až po roce 1990 a roku 1999 zahájením výroby firmy Pravé hořické trubičky, s. r. o.

#### Masarykova věž samostatnosti

Z vrchu Gothard můžete na protějším kopci, zvaném Chlum, spatřit Masarykovu věž samostatnosti, další symbol Hořic. Základy věže byly položeny v roce 1925, o rok později poklepal na základní kámen prezident T. G. Masaryk při své návštěvě Hořic. Na informační tabuli se dočteme, co měl tehdy k obědu. Původní projekt architekta

Františka Blažka počítal s přibližně se 40 metry vysokou věží se dvěma symetrickými křídly pro Pietní a Památkovou síň. Nakonec je vysoká pětadvacet metrů a zakončena kupolí, v níž bývala lidová hvězdárna. Celá stavba je z pískovce z místního lomu sv. Josefa a je vyzdobena pískovcovými reliéfy s motivy československého odboje od sochařů Jana Vávry a Karla Lenharta, žáci Otakara Španiela.

#### Od soch k motomuzeu

Věž sousedí s pozemkem hořického autokempu, využívaného během závodu 300 zatáček Gustava Havla a České Tourist Trophy. Nelze se proto divit, že prostorách hořického zámku bylo před několika roky otevřeno Museum Czech Road Racing zaměřené na historii silničních motocyklových závodů, které se v Hořicích jezdí od roku 1936 na přírodní trati dodnes. Návštěvníci uvidí kromě historických motocyklů, také dobové fotografie ze závodů, trofeje, krátká videa. Ale nesmíme zapomenout na Síň tradici věnovanou vynikajícím českým závodníkům jako byli František Šťastný, Gustav Havel, Antonín Vitvar, Zbyněk Havrda, František Mrázek. Expozice muzea se každoročně z části obměňuje, mění se i tematické zaměření výstavy. Muzeum je otevřené bohužel jen od června do září, ale rozhodně stojí za návštěvu.

Text J. Lasík

Foto autor a archiv

Síň Františka Šťastného v motocyklovém muzeu



[www.eshopbaby.cz](http://www.eshopbaby.cz)